

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **P. P.**, zast. JUDr. Josefem Košmiderem, advokátem se sídlem v Havlíčkově Brodě, Kalinovo nábřeží 605, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Brně**, se sídlem nám. Svobody 4, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 11. 12. 2006, č. j. 31 Ca 18/2005 - 33,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 11. 12. 2006, č. j. 31 Ca 18/2005 - 33, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále také „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadl shora uvedené usnesení Krajského soudu v Brně, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2005, č. j. 6529/04/FŘ 110-0107. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Finančního úřadu v Pacově ze dne 6. 3. 2001, č. j. 5499/01/094970/3085 – dodatečnému platebnímu výměru č. 1010000026, kterým byla dodatečně vyměřena za zdaňovací období roku 1997 daň z příjmů fyzických osob ve výši 97 760 Kč. Napadené usnesení krajského soudu vycházelo z toho, že stěžovatel v žalobě dostatečně nevymezil žalobní body, přestože jej soud usnesením vyzval, aby tak učinil, stanovil mu k tomu lhůtu a současně jej poučil, že nebude-li výzvě vyhověno, soud podání odmítne.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje námitky subsumovatelné pod důvody kasační stížnosti uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), namítá tedy nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

Stěžovatel uvádí, že si je vědom nedostatků žaloby, a proto ji na výzvu soudu ve stanovené lhůtě podrobně doplnil. V doplnění je uvedeno, jakým způsobem bylo zasaženo do jeho práv, když je namítnuto, že zahrnutí částky 400 000 Kč do jeho příjmů bylo provedeno neoprávněně. Stěžovatel také podrobně popisuje, proč je napadené rozhodnutí nesprávné a v čem vidí chybný postup finančního úřadu i žalovaného, a dále uvádí na podporu svých tvrzení důkazy. Pochybení žalovaného vidí konkrétně v tom, že nebyl napraven evidentně nesprávný postup finančního úřadu, který byl rozporný s ustanoveními § 31, § 2 odst. 3 (v kasační stížnosti je zjevně omylem uveden § 32 odst. 3, který je ve věci irelevantní) zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „daňový řád“), která upravují povinnosti v dokazování. Řádné uvedení žalobních bodů ostatně dokládá i to, že se žalovaný dokázal k věci smysluplně vyjádřit. Není tak opodstatněná argumentace krajského soudu, že nejasná a neúplná žaloba znemožňuje žalovanému, aby se vyjádřil, čímž by ovšem došlo k porušení zásady rovnosti stran.

Pro výše uvedené důvody navrhuje stěžovatel napadené usnesení krajského soudu zrušit a vrátit věc tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že procesní postup krajského soudu nebude komentovat, jen dodává, že od počátku soudního řízení v dané věci měl zájem na meritorním přezkoumání jednotlivých věcných námitek stěžovatele, k nimž se vždy podrobně vyjadřoval.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem. Důvodnost kasační stížnosti pak zdejší soud posoudil v mezích vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2, 3 s. ř. s.

Předně je třeba ve věci konstatovat, že žalobní body jsou nezbytnou náležitostí žaloby. Podle § 71 odst. 1 s. ř. s. písm. d) z nich musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. V žalobě stěžovatel uvedl, že zvýšení daňového základu o částku 400 000 Kč, z níž mu byla doměřena daň ve výši 97 760 Kč, bylo neoprávněné a nesprávné. Částka 400 000 Kč totiž byla smluvní pokutou, kterou stěžovatel zaplatil společnosti I., a. s., nikoliv nevyúčtovanou zálohou. Smluvní pokuta se přitom v účetnictví stěžovatele neprojevila, protože stěžovatel po odstoupení od smlouvy ukončil podnikatelskou činnost. Stěžovatel dále popírá jakékoliv své ekonomické či personální propojení se společností I., a. s., které smluvní pokutu zaplatil. K rozporu mezi tím, že v průběhu kontroly stěžovatel předložil smlouvu se společností I., a. s., ze dne 26. 4. 1996, kde nebyla žádná zmínka o smluvní pokutě, zatímco později – při sepisování protokolu o ústním jednání – předložil smlouvu se společností I., a. s., ze dne 25. 3. 1996, kde je sjednána pokuta ve výši 400 000 Kč, stěžovatel v žalobě uvedl, že trvá na tom, že platná je smlouva, kterou předložil později. V doplnění žaloby na výzvu soudu pak stěžovatel zopakoval, že později předložená smlouva je platná, přičemž tento fakt žalovaný nijak nezpochybnil. Žalovaný pouze uvedl, že tuto smlouvu považuje za zastřený právní úkon, nicméně toto tvrzení se opírá o jediný fakt: že smlouva ze dne 26. 4. 1996 byla předložena dříve než smlouva ze dne 25. 3. 1996. Dále stěžovatel uvádí některé důvody, pro něž obě smlouvy vedle sebe obostojí a vzájemně se nevyklučují. Z těchto okolností stěžovatel dovozuje,

že daňové orgány porušily povinnost hodnotit všechny důkazy a přihlížet ke všemu, co v daňovém řízení vyjde najevo (§ 2 odst. 3 daňového řádu), dále pak porušily povinnost provádět dokazování tak, aby rozhodné skutečnosti byly zjištěny co nejúplněji a aby byly při dokazování využity všechny důkazní prostředky (§ 31 daňového řádu). Na podporu svých tvrzení stěžovatel navrhl jakožto důkazy smlouvu ze dne 25. 3. 1996, výpověď smlouvy ze dne 6. 1. 1997, vyúčtování smluvní pokuty ze dne 9. 1. 1997 a napadené rozhodnutí žalovaného.

Z uvedeného vyplývá, že stěžovatel splnil povinnost vymezit žalobní body – je evidentní, že jeho žaloba vychází z toho, že žalovaný nevzal do úvahy správný skutkový stav (zejména v otázce posouzení dvou smluv a ve věci, zda uvedených 400 000 Kč bylo skutečně smluvní pokutou). Nesprávně zjištěný skutkový stav dal stěžovatel do souvislosti s dokazováním jakožto prostředkem zjišťování tohoto stavu. Tím byly po stránce skutkové i právní vymezeny žalobní body, v jejichž intencích měl krajský soud o žalobě rozhodnout (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Při odmítnutí žaloby pro nedostatečné vymezení žalobních bodů by tato skutečnost musela být postavena zcela najisto. V pochybnostech, zda žalobní body jsou vymezeny řádným způsobem, musí naopak soud postupovat ve prospěch přezkumu. Opačný postup by totiž ve svém důsledku mohl znamenat denegatio iustitiae – odepření spravedlnosti. K zásadě, že v pochybnostech je třeba postupovat ve prospěch přezkumu, se Nejvyšší správní soud přiklonil již v řadě svých rozhodnutí, např. v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 26. 10. 2005, č. j. 1 Afs 86/2004 - 54, dále např. v rozsudku ze dne 2. 8. 2007, č. j. 2 Azs 54/2007 - 42. Maximu „v pochybnostech ve prospěch přezkumu“ ctí ve svých rozhodnutích i Ústavní soud; z nálezu ze dne 17. 5. 2001, sp. zn. IV. ÚS 393/2000, vyplývá, že z ustanovení čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod je nutno dovodit, že žádné ustanovení procesního předpisu vylučující soudní přezkum správních rozhodnutí nelze vykládat extenzivně. Namísto je naopak maximální zdrženlivost, tedy v pochybnostech postup ve prospěch zachování práva na přístup k soudu.

V souzeném případě však dle názoru Nejvyššího správního soudu k takové míře nejasnosti žalobních bodů, aby bylo možno být jen pochybovat o přezkoumatelnosti žaloby, nedochází. Ostatně o tom, že žalobní body jsou formulovány vcelku srozumitelně, svědčí i to, že žalovaný dokázal s žalobou ve svém vyjádření k ní rozsáhle věcně polemizovat. V daném případě se navíc již jedná o druhou žalobu, kterou stěžovatel podal. Ta první obsahovala žalobní body vymezené nikoliv nepodobně, jako tomu je v žalobě druhé. První žalobu přitom Krajský soud v Brně přijal k věcnému projednání a napadené správní rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti tohoto rozhodnutí zrušil. Takovýto postup ukazuje na nejednotnost rozhodování, přičemž úlohou Nejvyššího správního soudu jakožto vrcholného soudního orgánu ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správním soudnictví je její sjednocování (§ 12 odst. 1 s. ř. s.). Protože zdejší soud dospěl k závěru, že žalobní body byly v souzeném případě přes svou stručnost sdostatek vymezeny, nezbylo mu, než napadené usnesení zrušit. Důvodnost podané žaloby přitom zdejšímu soudu není určeno v tomto stadiu řízení posuzovat, ostatně důvodnost žaloby nemá na posuzování řádného vymezení žalobních bodů vliv.

Mimo to je potřeba konstatovat, že žaloba ve věci, která je nyní předmětem přezkumu, byla podána k poštovní přepravě dne 8. 3. 2005, tedy ve lhůtě určené v § 72 odst. 1 s. ř. s., neboť napadené správní rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 9. 2. 2005. Doplnění žaloby na výzvu obsaženou v usnesení soudu ze dne 28. 6. 2005 bylo podáno k poštovní přepravě pochopitelně až po lhůtě k podání žaloby. Nejednalo se však o nepřípustné rozšíření žalobních bodů, ale o jejich upřesnění. Stěžovatel totiž pouze doplnil a upřesnil žalobní body uplatněné

v žalobě, když namítal v podstatě totožné skutečnosti, byť s bohatší argumentací. Krajský soud v novém rozhodnutí tedy musí věcně přezkoumat žalobu v rozsahu určeném žalobními body uvedenými v žalobě a upřesněnými v jejím doplnění.

Z důvodů shora uvedených Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž je vázán právním názorem v tomto rozsudku vysloveným (§ 110 odst. 1, 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. listopadu 2007

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu